

Борисевич Є.Г., Маслова К.Г.

Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова

Особливості інноваційного розвитку в сфері телекомунікацій

Сьогодні телекомунікації вважаються одним з найважливіших ресурсів. Телекомунікаційні технології перетворюють не тільки канал взаємодії людини з інформаційним потоком (стільниковий, супутникова, широкосмуговий зв'язок, інтернет), але і впливають на товари і послуги на споживчому ринку, ставлячи перед ними вищі технічні вимоги. Діяльність компаній в сфері телекомунікацій характеризуються високими показниками за темпами зростання і постійним посиленням своїх ринкових позицій. «Велика трійка» автомобільної промисловості США, яка забезпечує зайнятість півтора мільйонам чоловік і має заводи по всьому світу, оцінюється фінансовим ринком країни в три рази нижче, ніж три не найбільші інтернет-компанії (AOL, Yahoo, Cisco) зі значно меншими необоротними активами і чисельністю зайнятих.

Інноваційна діяльність телекомунікаційних компаній дуже впливає на традиційні галузі світової економіки, висуваючи нові технологічні вимоги до продукції, організації виробництва, внутрішньогалузевої комунікації та управління персоналом. Для підтримки своєї конкурентоспроможності телекомунікаційні компанії активно використовують сучасні форми між фірмової співпраці. Найбільш ефективною є кооперація підприємств з метою здійснення певного проекту на самих ранніх стадіях його розробки та апробації. Це дозволяє мінімізувати витрати на загальних прикладних дослідженнях, прискорити процес втілення задуму в кінцеву продукцію і полегшити процес виведення новинки на ринок за рахунок спільних маркетингових заходів. Таким чином, телекомунікаційні компанії використовують потужні важелі саморегулювання: обмеження конкуренції в галузі між найбільшими корпораціями, з одного боку, і створення перешкод дрібним фірмам-аутсайдерам при спробі проникнення на ринок, з іншого боку.

Виникнення галузі телекомунікацій в сучасному її розумінні пов'язане з комерціалізацією такої первинної технологічної інновації, як Інтернет. Будучи новітнім результатом НТП, Інтернет сприяв не тільки виникнення нових інтернет-компаній і переорієнтації старих компаній зв'язку і виробників електротехнічного обладнання, а й перетворився на джерело чергової хвилі інновацій в області передачі інформації. Мережа Інтернет стала невід'ємною частиною сучасної ділової інфраструктури і активно впливає на економічний і соціальний устрій суспільства. Високі темпи зростання Інтернет-торгівлі забезпечуються саме за рахунок між фірмових відносин в області матеріально-технічного постачання і збуту. В якості основної стратегічної мети вони висувають необхідність завоювання технологічного першості шляхом інтенсивного фінансування сфери НДДКР. В середньому внутрішньо фірмові витрати на розвиток науково-технічної бази складають 10-15% від доходів телекомунікаційних компаній.

Іншим напрямком інноваційної політики є орієнтація не тільки на продуктивні нововведення, а й на активне використання маркетингових інновацій. Причому, якщо перші носять стратегічний характер, попереджаючи зміни в зовнішньому середовищі, то маркетингові інновації спрямовані на пошук нових форм і методів цінової, комунікаційної, збутової, асортиментної політики для пролонгування ефекту від технологічних нововведень.

На основі галузевого аналізу можна зробити висновок про те, що напрями інноваційної політики телекомунікаційних компаній визначаються такими особливостями телекомунікаційної галузі:

- телекомунікаційна галузь представляє на ринок унікальний продукт, який поєднує в собі матеріальне виробництво (обладнання), сферу послуг (провайдери зв'язку) і know-how (технології), телекомунікаційні компанії функціонують відразу в декількох сферах економіки; інноваційний процес в телекомунікаційній галузі носить безперервний характер в силу високої наукоємності продукції, коли поява чергового нововведення вимагає переходу

всієї галузі до нової технології, що, в свою чергу, породжує новий виток інновацій

- потенційним цільовим ринком телекомунікаційної продукції є велика частина населення, а ступінь його охоплення залежить лише від фактора часу і нових технічних можливостей

- в силу технічних характеристик продукції телекомунікаційних компаній практично неможливо і не вигідно діяти тільки в національних рамках.

Серйозне майбутнє прогнозують технології 5G, впровадження якої обіцяють до 2020 року, тому що активне тестування вже проходить в різних країнах. Мережі 5G сприятимуть ще глибшого занурення економіки в цілому і кожної людини окремо в цифрову середу, виводячи роботу з великим трафіком на новий рівень і відкриваючи нові можливості. Подібні трансформації відбуваються не відразу. Процеси, здатні якісно змінити галузь, вимагають відповідної підготовки технічної бази, обладнання, здатного впоратися зі зростаючою в рази навантаженням, що пояснює тимчасові рамки впровадження таких технологій, які обчислюються роками. Характерно також, що за останні кілька років змінився основний акцент конкурентної боротьби в рамках телекомунікаційної галузі: він перемістився в сферу надання додаткових послуг і стимулювання збуту для залучення нових сегментів ринку. Одним з найпоширеніших способів оптимізації інноваційної діяльності в сучасних умовах є конкурентна політика компаній, спрямована на співпрацю і кооперацію з конкурентами. Злиття стають глобальним чинником підвищення результативності інноваційних проектів, вимагаючи від компаній проведення нововведень в управлінській діяльності та маркетингової стратегії.

При адекватної державної підтримки, активної внутрішньо фірмової інноваційної політики і використанні тимчасового фактора вітчизняні телекомунікаційні компанії можуть підвищити свою конкурентоспроможність у світовому масштабі і сприяти економічному розвитку країни в цілому.

Література:

1. Варганян А.А. Особливості інноваційного підходу в сфері телекомунікацій / А.А. Варганян // Відкрита освіта. – 2011. – №2. – с. 120-124
2. Тенденції розвитку інноваційної діяльності галузі телекомунікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://infocom.uz/2006/04/19/tendentsii-razvitiya-innovatsionnoy-deyatelnosti-otrasli-telekommunikatsiy/>